

Ji Edîtorîyê

Ji *Nûbihar Akademîyê* merheba.

Kovara *Nûbihar Akademîyê* di sala xwe ya heştem de bi jimara xwe ya 15em li pêşberî we vekoler û akademîsyenên hêja ye. Di roja me de kovarên akademîk ji amûreke weşanê gelekî wêdetir wek dezgeheke akademîk a birêkûpêk ya belavkirin û nixandina weşanên zanistî û kovargerîya akademîk jî wek hêmaneke bingehîn a jîyana akademîk tên qebûl kirin. Pêşveçûnên derbareyê akademîya Kurdî ya li zanîngehên cîhanê kovargerîya akademîk ji bo qada Kurdolojîyê jî wek pêdawîstiyekê derdixin pêş. Kovara *Nûbihar Akademîyê* jî di encama vebûna beşên Kurdolojîyê yên li zanîngehên Tirkîyeyê bi mebesta piştgirîya akademîya Kurdî û bipêşxistina zanista Kurdolojîyê bi hevkarîya weşanxaneyê Nûbiharê û hin akademîsyenên Kurd di sala 2013an de wek kovara yekem a Kurdolojîyê ya li Tirkîyeyê dest bi weşana xwe kiribû. Em di wê bawerîyê de ne ku *Nûbihar Akademîyê* di heft salên xwe yên rabirdûyê de wek pêşengeke qada xwe di akademîya Kurdî de roleke erênî û girîng lîstîye. *Nûbihar Akademî* jî bo ku ji vir şûnde jî vê rola xwe ya erênî bi awayekî baştir bilîze û wek dezgeheke akademîk a serbixwe û bi perspektîfê objektîf rêwîtiya xwe bidomîne xwedî îradeyê tam e. Di vê çarçoveyê de em bi kêfxweşî radigihînin ku *Nûbihar Akademî* di sala xwe ya heştem de (2021) di desteya edîtorîyê de revîzyoneke bingehîn dike û dil dike ku hem nixê weşana xwe ya akademîk bihêztir bike hem jî rola xwe ya navneteweyî baştir bilîze. Her di vê çarçoveyê de ji vir şûnde derîyê kovarê dê ji vekoler û akademîsyenên ku di vekolînên xwe de zimanên Farsî û Tirkî bi kar tînin re jî vekirî be.

Di vê jimarê de çar gotar, danasînek û wergêranek cih digirin. Ji nivîsarên vê jimarê sê gotar û danasîna pirtûkê bi Kurmancî û gotarek bi Tirkî ye. Wergêran jî ji Îngilîzî bo Kurmancî hatîye kirin. Ji gotarên vê jimarê yek di qada ziman, yek di qada bawerîyên Kurdan, yek di qada tarîxa Kurdan, yek jî di qada edebîyata klasîk de ye. Wergêran jî di qada zimanê Kurdî de ye.

Zülküf Ergün, di gotara xwe ya bi navê “Çend Kêşeyên Veguestinê ji Kurdîya Soranî bo Kurdîya Kurmancî” de ku bi Kurmancî hatîye nivîsîn, li ser wan bêjeyan disekine ku di vê sedsala dawîn de ji Soranî bi çewtî hatine wergirtin. Gotar li ser van veguestinên çewt radiweste û vê di bin sernavên tevlihevîyên semantîk, morfolojîk û fonolojîk de berçav dike. Li aliyê din bal dikêşe ser hin bêjeyan ku di Soranîyê de hatine dariştin, lê niha tenê di Kurmancîyê de tînin bikaranîn û wan jî wek kêşeyê din a veguestina navzimanî dide zanîn. Serencam nivîskar li dor van kêşeyan pêşniyazên xwe jî pêşkêş dike.

Shahab Wali, di gotara xwe ya bi navê “Pîr Şehriyarê Hewramî û Kelamên Wî di Bawerîya Yarsanan de” de ku bi Kurmancî hatîye nivîsîn, kesayetîya tarîxî, dînî û edebî ya Pîr Şehriyarê Hewramîyê ku nûnerekî girîng ê Kurdên Yarsanê sedsala XIem e derdixê holê. Wali, wek akademîsyenkî ku li ser teolojîya dînê Yarsanê û metnên wan ê dînî/edebî xebatên hêja dike, berevajîyê vekolerên ne Kurd ên ku ji dûr ve û bi giştî li ser kesayetên

Kurd radiwestin, di vê nivîsara xwe de bi awantaja metnên dînî yên Yarsanê ku di destê wî de ne hin metnên nû yên ku bo Pîr Şehriyarî tên nisbetkirin diweşîne û bi perspektîfeke dînî-tarîxî analizên girîng dike.

Orhan Örs, di gotara xwe ya bi navê “Milliyetçiliğin Osmanlı’daki Tezahürleri: Müslüman Halklar ile Hristiyan Halkların Milliyetçilikleri” de ku bi Tirkî hatîye nivîsîn, li ser fikra neteweperweriya di civata împaratoriya Osmanî de û rengvedanên wê yên di nav gelên Misilman û Xristiyan de disekine. Li gor Örs, piştî belavbûna fikra neteweperweriyê gelên Xirîstiyaniyê ên Osmanî li ser şîûreke millî, bi zêdekirina xwendegehên û bi pêşveçûna qadên sermayedarî û hunerî zûtir pêdiviyên miletbûnê tînin cih û bi piştgiriya dêran doza serxwebûnê dikin. Lê Kurd di serî de gelên Misilman ên Osmanî ji ber ku hem mercên giştî ên miletbûnê naînin cih hem jî xwe xwediyê dewletê dibînin, yekîtiya dewletê diparêzin û ji fikra neteweperweriyê dûr disekin.

M. Zana Karak, di gotara xwe ya bi sernavê “Helbesteke Nûpeyda ya Feqîyê Teyran” de ku bi Kurmancî hatîye nivîsîn, helbesteke Feqîyê Teyran ya ku heta niha nedihat zanîn û wî di keşkûlekê de peyda kiriye dide nasîn. Karak, digel nasandina û nirxandina helbestê ya ji aliyê ruxsarî û naverokî ve, destxet û transkripsiyona wê jî pêşkêş dike.

Di beşa wergêranê ya vê jimarê de **Mehmet Yonat** nivîsareke hêja ya Rojhilatnasê Îngilîz **G. R. Driver** a bi navê “The Name Kurd and Its Philological Connexions” ku di sala 1923yan de di kovara *The Journal of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland* de di çapxaneyê “Cambridge University Press” de derketîye wergêraye Kurdîya Kurmancî. Driver di lewheyên Sumerîyan û di çavkanîyên Grekî, Suryankî, Ermenkî, Erebî û Farisî û dîsa di çavkanîyên zanyarên Xirîstîyan de navên bi Kurdan re eleqedar tesbît kirine, ew analiz kirine û gihîştîye wê encamê ku ew navên di van çavkanîyan de derbas dibin Kurdan nîşan didin. Hêjayî gotinê ye ku ew nav ji sedsala yekem ya berîya zayînê qonax bi qonax di nav gotarê de hatine rêzkirin. Bo nimûne navên Kurdan ên sedsala yekem a berî zayînê ev in: *Corduani* û *Gordiyeni*.

Di vê jimarê de em di cureya nasandina pirtûkan de jî nivîsarekê diweşînin. **M. Emin Purçak** di nivîsara xwe de li ser xebateke akademîsyenê Zanîngeha Kilis 7 Aralıkê Bayram Koca danasîneke analîtîk dike. Xebata Koca ya ku zimanê wê Tirkî ye û di Adara 2021an de bi navê *Kürtler Aslında - Uç Sağın Kürtlere* ji aliyê weşanxaneyê İletişim ve Hatîye weşandinê de esasê xwe de teza wî ya doktorayê ye ku li zanîngeha Hacettepeyê qedandiye. Mijara xebatê bi çavê tevgerên polîtîk ên Tirkan pirsgirêka Kurd e ku ev tevger jî wek Tirkperestên sekuler, bizavên sereke yên netewperest, bizavên sereke yên İslamîst û İslamîstên radîkal li ser çar kategorîyan hatine dabeşkirin. Bi awayekî balkêş her çar koman jî Kurd wek miletêkî cuda qebûl nekirine û koka pirsgirêkê bi dewletên derve û alîgirên wan ên hundir ve girê dane.

Bi hêvîya ku em di jimara bê ya *Nûbihar Akademîyê* de dîsa bi naverokeke dewlemend li pêşberî we bin.

Her şad û bextewer bin.

Abdurrahman Adak
Edîtorê Giştî

Editorial

Welcome to *Nûbihar Academy*.

Nûbihar Academy Journal is with you valuable researchers and academics in its eighth year with its 15th issue. Today, academic journals are accepted as much more than a publishing tool, as a well-organized academic institution for the distribution and evaluation of academic publications and academic journalism is also accepted as a fundamental element of academic life. Developments in Kurdish academia in universities around the world also promote academic journalism as a requirement for the field of Kurdish Studies. *Nûbihar Academy Journal* started publishing as the first Kurdology journal in Turkey in 2013 as a result of the starting of Kurdology departments in Turkish universities in order to support the Kurdish academy and develop Kurdology knowledge in collaboration with Nûbihar Publishing House and some Kurdish academics. We believe that *Nûbihar Academy* has played a positive and important role in the Kurdish academy as a pioneer in its field for the past seven years. *Nûbihar Academy* has the full will to continue to play this positive role better from now on and to continue its journey as an independent academic institution with an objective perspective. In this context, we are pleased to announce that *Nûbihar Academy* is conducting a fundamental audit of its editorial board in its eighth year (2021) and is committed to both strengthening the value of its academic publication and better playing its international role. In this context, from now on the journal will gladly accept the researchers and academics who write in Turkish and Farsi also.

This issue includes four academic articles, an introduction and a translation. There are three articles, a review of a book in Kurdish and a Turkish article. Translations have also been made from English to Kurmanji. One of the articles in this issue is in the field of linguistics, one in the field of Kurdish beliefs, one in the field of Kurdish history, and one in the field of classical literature. Translations are also in the Kurdish.

Zülküf Ergün, in his article “Some Transmission Problems from Sorani Kurdish to Kurmanji Kurdish”, written in Kurmanji, focuses on the words that have been misinterpreted from Sorani in the last century. The article dwells on these erroneous transitions and addresses this under the titles of semantic, morphological and phonological complexities. On the other hand, it draws attention to some words that have been coined in Sorani, but are currently only used in Kurmanji, and they are also known as another problem of transliteration. Finally the author also offers his suggestions on these issues.

Shahab Wali, in his article titled “Pîr Shahriyar Hewrami and His *Kelam*’s in Yarsan Faith”, written in Kurmanji, reveals the historical, religious and literary personality of Pir Shahriyar Hawrami, an important representative of the Yarsan Kurds of the 11th century. Wali, as an academic who has done valuable work on the Yarsan religion and

their religious / literary texts, in contrast to non-Kurdish scholars who have focused on Kurdish personalities from a distance and in general, has taken advantage of the Yarsan religious texts in this article. He publishes some new texts attributed to Pir Shahriyari and makes important analyzes from a religious-historical perspective.

Orhan Örs, in his article titled “Manifestations of Nationalism in the Ottoman Empire: Nationalisms of Muslim and Christian Peoples”, written in Turkish, discusses the idea of nationalism in the Ottoman Empire and its reflections among the Muslims and the Christians. According to Örs, after the spread of the idea of nationalism, with the increase of schools and with the development of capitalist and artistic fields that quickly met the needs of the nation, the Ottoman Christian people with a national consciousness demanded independence with the support of the churches. But the Kurds, especially the Ottoman Muslims, maintain the unity of the state and avoid the idea of nationalism because they do not meet the general conditions of nationality, support the unity of the state, consider themselves the owners of the state and stay away from the idea of nationalism.

M. Zana Karak in his article titled “A Newly Found Poem of Feqîyê Teyran” written in Kurmanji, introduces a poem of Feqîyê Teyran that was not known until now. Karak, in addition to recognizing and evaluating the poem in terms of form and content, also offers its handwriting and transcription.

In the translation section of this issue, **Mehmet Yonat** translated an excellent article by the British Orientalist **G. R. Driver** entitled “The Name Kurd and Its Philological Connexions” which was published in 1923 in “The Journal of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland”, which has been published by “Cambridge University Press”. Driver analyzed the names associated with the Kurds in the Sumerian tablets and in Greek, Assyrian, Armenian, Arabic, and Persian sources, and again in the sources of Christian scholars, and came to the conclusion that the names in these sources apply to all Kurds. It is worth mentioning that these names are listed step by step in the article from the first century BC. For example, the names of the Kurds of the first century BC are: *Cordueni* and *Gordylene*.

In this issue we also publish an article about a book review. **M. Emin Purçak** gives an analytical description of the work of Bayram Koca, an academic at Kilis 7 Aralık University. Koca’s work which is in Turkish and which was published in March 2021 under the title *Kürtler Ashnda - Uç Sağın Kürtlere* by İletişim Publishing House, is essentially his doctoral dissertation at Hacettepe University. The subject of the study is the Kurdish question in the eyes of the Turkish political movements, which are also divided into four categories: Secular Turkists, Major Nationalist Movements, Major Islamist Movements and Radical Islamists. Interestingly, all four groups did not recognize the Kurds as a separate nation and linked the root of the problem to foreign states and their internal allies.

Hopefully we will be with you again with rich content in the next issue of *Nûbihar Academy*.

Abdurrahman Adak
Editor in Chief